

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Stăvilă Mihai în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Pavlicenco Marian xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.01.2014 - 22.12.2014;

Instanța de apel: 30.01.2015 - 15.09.2015;

Instanța de recurs: 30.11.2015 - 23.03.2016

Prima instanță: 27.10.2017 - 01.12.2017;

Instanța de recurs: 19.12.2017 - 03.04.2018;

Prima instanță: 26.04.2018 - 25.06.2018;

Instanța de apel: 17.07.2018 - 27.09.2018;

Instanța de recurs: 04.12.2018 - 20.02.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 22 decembrie 2014, Marian Pavlicenco a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței, acțiunile inculpatului Pavlicenco Marian au fost încadrate în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, acțiuni violente cu caracter sexual, săvârșite prin constrângere fizică și psihică profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra, comisă cu bună știință asupra unei persoane despre care știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 14 ani.

3. Avocatul Parascovia Cotelea în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din

15 septembrie 2015, a fost admis apelul, casată sentința în latura stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Marian Pavlicenco a fost condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, în rest sentința a fost menținută.

5. Avocatul Parascovia Cotelea în numele inculpatului, în temeiul pct. 1), 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, la 16 noiembrie 2015, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție s-a decis inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. La 26 octombrie 2017, condamnatul Marian Pavlicenco a depus o cerere prin care a solicitat rejudecarea cauzei penale intentate în privința sa în baza art. 172 alin. (3) Cod penal, invocând că nu a fost prezent la pronunțarea sentinței, nici la judecarea cauzei în instanța de apel, aflând despre hotărârile judecătorești după ce a fost extrădat din Republica Kazahstan în Republica Moldova.

8. Prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 01 decembrie 2017, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea condamnatului Pavlicenco Marian cu privire la rejudecarea cauzei penale nr. 1-17/2014 de învinuire a sa în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

9. Încheierea nominalizată a fost contestată cu recurs de către avocatul Stăvilă Mihai în numele condamnatului, invocând că instanța a interpretat eronat prevederile art. 559¹ Cod de procedură penală.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, a fost admis recursul declarat de către avocatul Stăvilă Mihai în numele condamnatului Pavlicenco Marian, casată încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 01 decembrie 2017 cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

11. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 25 iunie 2018, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea condamnatului Pavlicenco Marian cu privire la rejudecarea cauzei în privința sa, în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, după extrădare.

În argumentarea soluției sale, instanța de judecată a reținut că potrivit materialelor cauzei, inculpatul Pavlicenco Marian a fost prezent la toate ședințele de judecată, fiind asistat de avocat, a fost audiat și a dat declarații, a participat la dezbaterile judiciare, fiindu-i acordat și ultimul cuvânt.

Inculpatul Pavlicenco Marian nu a fost prezent numai la pronunțarea sentinței din 22 decembrie 2014, eschivându-se de la prezentarea în ședința de judecată, ulterior eschivându-se și de la prezentarea în instanța de apel, fapt confirmat prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2015.

Ulterior, condamnatul Pavlicenco Marian a fost reținut de către organele de poliție în r-nul Șetsc, reg. Karaganda, Republica Kazahstan, fiind extrădat în Republica Moldova.

12. Avocatul Stăvilă Mihai în numele condamnatului Pavlicenco Marian a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și admiterea cererii lui Pavlicenco Marian înaintată în ordinea prevederilor art. 559¹ Cod de procedură penală, cu remiterea cauzei penale instanței de fond pentru rejudecarea acesteia.

În argumentarea apelului, avocatul a indicat, că la 26 octombrie 2017, condamnatul a înaintat o cerere instanței de judecată, în ordinea prevederilor art. 559¹ Cod de procedură penală, deoarece a fost condamnat în lipsa sa, fără să fi depus careva cerere în acest sens. Faptul dat, constituie unicul temei legal de admitere a cererii condamnatului și dispunerea rejudecării cauzei penale conform prevederilor art. 463- 465 Cod de procedură penală.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018 a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 25 iunie 2018.

În argumentarea soluției pronunțate instanța de apel a statuat, că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 559¹ alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căror, în cazul în care se cere extrădarea unei persoane judecate și condamnate în lipsa acesteia, cauza va putea fi rejudecată, la cererea condamnatului, de către instanța care a judecat în primă instanță. Cererea de rejudecare poate fi depusă în termen de 6 luni de la predarea condamnatului autorităților Republicii Moldova, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, se indică că, procesul penal nu poate fi redeschis în cazul în care persoana condamnată a solicitat să fie judecată în lipsa ei.

Instanța de apel a reținut, că prima instanță corect a stabilit că cauza în primă instanță s-a judecat cu participarea inculpatului Pavlicenco Marian, doar că, la pronunțarea sentinței, acesta nu s-a prezentat, fără a înștiința instanța despre motivele absenței (f.d. 120, vol.I).

Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2015 (f.d. 160-161, vol.I) Pavlicenco Marian a fost anunțat în căutare, iar cauza penală, în temeiul articolului 321 alin. (2) pct. 1) și 412 alin. (5) Cod de procedură penală, s-a desfășurat în absența inculpatului, or acesta s-a ascuns de la judecata în apel.

Ca urmare, raportând circumstanțele cauzei la prevederile art. 559¹ Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că nu sunt întrunite condițiile de rejudecare a cauzei în caz de extrădare.

Faptul că inculpatul nu s-a prezentat la pronunțarea sentinței și, ulterior, s-a ascuns de la judecata în apel, părăsind teritoriul Republicii Moldova, nu constituie temei de rejudecare a cauzei în baza art. 559¹ Cod de procedură penală.

14. Avocatul Stăvilă Mihai în numele condamnatului, declară recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, rejudecarea cauzei și admiterea cererii lui Pavlicenco Marian înaintată în ordinea prevederilor art. 559¹ Cod de procedură penală, cu remiterea cauzei penale instanței de fond pentru rejudecare.

În argumentarea recursului menționează, că instanțele judecătorești au dat o apreciere eronată prevederilor legii, or art. 559¹ Cod de procedură penală, clar stipulează că de dreptul de a fi rejudecată cauza, beneficiază persoana care a fost judecată și condamnată în lipsa sa, fără însă a indica de către care instanță, cea de fond sau instanțele de apel sau recurs, indicând doar că urmează a fi judecată de către prima instanță în caz că cererea se admite.

Totodată, în opinia recurentului nu s-a ținut cont de art. 29 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că justiția în cauzele penale se înfăptuiește de Curtea Supremă de Justiție, Curțile de apel și judecătorii, în coroborare cu prevederile art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Mai mult, nu se impune nici o condiție privind faptul eschivării de la judecarea cauzei, în acest sens, relevant e faptul că unica excepție prescrisă de legiuitor la art. 559¹ Cod de procedură penală, rezidă în situația în care a fost depusă o cerere de examinare în lipsa sa de inculpat.

Susține recurentul, că procesul de judecare a cauzei penale este unul continuu, vizează 3 etape corespunzător celor 3 instanțe judecătorești și se finalizează cu devenirea unei hotărâri de judecată definitivă și irevocabilă, proces pe parcursul căruia persoana este prezumată nevinovată și poate beneficia de drepturile sale procesuale la orice etapă de judecare.

Astfel, este evident faptul că sentința primei instanțe nu a constituit o hotărâre definitivă și irevocabilă, iar Pavlicenco Marian a fost judecat încă de două instanțe, iar prin urmare, condamnat definitiv și irevocabil în lipsa sa, fără a înainta o cerere de examinare în absența sa - fapt care îi întemeiază pe deplin cererea înaintată în ordinea prevederilor art. 559¹ Cod de procedură penală.

Consideră că sentința din 25 iunie 2018 și decizia din 27 septembrie 2018, sunt ambele neîntemeiate și respectiv ilegale, ce constituie o încălcare a drepturilor și libertăților lui Pavlicenco Marian, încălcări care pot fi constatate și condamnate de către CtEDO, și anume pe faptul încălcării art. 6 al Convenției care consfințește dreptul persoanei la un proces echitabil, și corespunzător obligația organului de drept de a asigura echitatea respectivă.

15. Procurorul a depus referință pe marginea recursului apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece inculpatul a participat la judecarea cauzei în instanța de fond, sentința fiind pronunțată în lipsa lui, însă fiind înștiințat despre data pronunțării acesteia.

16. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit recursului declarat, Colegiul penal constată că avocatul își fundamentează dezacordul cu decizia instanței de apel în baza temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*.

În esență, Colegiul penal atestă că de fapt, recurentul invocă dezacordul cu soluția instanței de apel prin care a fost respinsă cererea apărării privind rejudecarea cauzei conform procedurii prevăzute de art. 559¹ Cod de procedură penală, considerând în acest sens că atât instanța de apel, cât și prima instanță, care a examinat cererea nominalizată, au interpretat eronat prevederile legale invocate.

Cu referire la aceste aspecte, însă Colegiul penal reține că instanțele de judecată, au examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă referitor la cererea condamnatului Pavlicenco Marian cu privire la rejudecarea cauzei din motiv că a fost condamnat în lipsa sa, or, sub acest aspect instanța de apel corect a reținut soluția pronunțată de Judecătoria Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 25 iunie 2018, în hotărârea căreia întemeiat a fost reținut, că din procesul-verbal al ședinței de judecată în prima instanță,

reiese că inculpatul Pavlicenco Marian a participat la toate ședințele de judecată, fiind asistat de avocat, a fost audiat și a dat declarații, a participat la dezbaterile judiciare, fiindu-i acordat și dreptul la ultimul cuvânt. Inculpatul Pavlicenco Marian nu a fost prezent numai la pronunțarea sentinței din 22 decembrie 2014, eschivându-se de la prezentarea în ședința de judecată, iar ulterior și de la prezentarea în instanța de apel, fapt confirmat prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2015, când a fost anunțat în căutare.

Având în vedere cele constatate, instanța de recurs statuează, că motivele menționate de recurent nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de autor, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Totodată, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins argumentele apărării cu privire la obligativitatea prezenței inculpatului pe tot parcursul cauzei, inclusiv în instanța de apel și de recurs, remarcând că prevederile art. 559¹ Cod de procedură penală, direct stipulează că rejudecarea cauzei poate fi îndeplinită de către instanța care a judecat cauza în primă instanță.

Colegiul penal consideră că nu pot fi reținute nici argumentele apărării cu privire la încălcarea în speță a prevederilor art. 6 din Convenție, or, sintetizând jurisprudența Curții Europene a drepturilor omului referitor la judecarea cauzei în absența celui acuzat, se atestă, că Curtea nu este preocupată de un acuzat care fusese personal anunțat și care, fiind astfel înștiințat de motivele acuzării, a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a compărea în fața instanței și de a se apăra în persoană.

Având în vedere că dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenție implică oricărei jurisdicții naționale obligația de a verifica dacă acuzatul a avut posibilitatea de a lua cunoștință de urmările împotriva lui, Colegiul penal reține că în speța dedusă judecării acuzatul a avut la cunoștință de procesul penal intentat în privința sa, iar instanțele de fond corect au reținut

din materialele cauzei că Pavlicenco Marian a fost prezent la judecarea cauzei în privința sa, inclusiv fiindu-i acordat și ultimul cuvânt, însă s-a eschivat de la instanță în ședința pronunțării sentinței, iar mai apoi și în instanța de apel, fiind anunțat în căutare.

De asemenea, Colegiul penal ține să remarce și faptul că sentința de condamnare a lui Pavlicenco Marian în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, a fost contestată în numele inculpatului de către avocatul Parascovia Cotelea, atât în ordine de apel cât și cu recurs ordinar, însă în cererile menționate nu a fost invocată încălcarea privind judecarea cauzei în lipsa inculpatului.

Prin urmare, având în vedere cele menționate, Colegiul penal consideră că cererea înaintată în ordinea art. 559¹ Cod de procedură penală, cu privire la necesitatea rejudecării cauzei în privința unei persoane judecată în lipsa ei, în cazul din speță este lipsită de suport legal.

Față de cele ce preced, Colegiul penal conchide, că la examinarea recursului declarat de avocatul Stăvilă Mihai în numele condamnatului, nu au fost stabilite careva erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

17. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Stăvilă Mihai în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui ***Pavlicenco Marian xxxxx***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la ***21 martie 2019.***

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor